Ч. 214. Неділя 4 жовтня (21 вересня) 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — З кравевих соймів. — Положене в Празі. — Гостина іспаньскої королівскої пари в Будапешті. — Угорска виборча реформа. — Справи балканьскі.

„Wiener Allg. Ztg.“ доносить, що вчерашна авдиенция бар. Бека у Цісаря пересьвідчила, що бар. Бек тішить ся необмеженим довірєм Монарха. Бар. Бек хоче ще раз відкликати ся до сторонництв ческого сойму, заки зробить ужиток з повновластих уділених єму Монархом.— Ческий посол Масталька — як доносять з Відня — довідав ся від бар. Бека, що після єго погляду нема виглядів, аби удало ся удержати спокій в державі до д. 2 грудня. Ческий сойм буде імовірно розвязаний. — Ческий клюб не приймив наміру міністра Фідлєра, котрий хотів подати ся до димісиї.

В ческім соймі відчитано вчера протести і контрпротести зголошені на попереднім засіданю. О годині 1·30 в полудне перервав маршалок відчитуване внливів, повідомив, що комісиї уконституовали ся, і візвав провідників поодиноких комісий, аби як найскорше пригото вили материял для сойму. П. Функе запротестував против уконституованя комісий, бо оповіщене о тім маршалка виголошено на засіданю неправно скликанім. Відтак забрав голос кн. Юрий Лобковиц іменем консервативної більшої посілости. Бесідник серед оплесків із сторони Чехів заявив, що протести стремлять лише до розбитя сойму, а ті, що вносять контрпротести, дають ся втягати мимохіть на ту саму дорогу. Ми — сказав кн. Лобковиц — на ту дорогу не пійдемо. Маршалок закрив відтак засідане і назначив слідуюче на пятницю.

Вчера розпочала ся в ґорицкім соймі обструкция ліберальних Італіянців і клерикальних Словінців. Відчитано 5 наглячих внесень клерикальних Словінців а 75 таких внесень ліберальних Італіянців. Відчитуване дальших вливів перервано, бо не було комплєту. Слідуюче засідане буде скликане письменно.

В тирольскім соймі ві второк було дуже бурливе засідане. Ще не розпочали ся університетскі виклади а вже вольнодумні студенти устроїли в Боцен і в Ґріс минувшої суботи і неділї напад на католицких студентів з товариств Austria і Leopoldina і побили їх та поранили. Наслідком того проф. Майр і тов. подали нагле внесене в соймі, над котрим розвинула ся горяча розправа. Навіть німецкий ліберал Ґрабмаєр заявив, що то сором для вольнодумців, против котрих він приневолений виступити, бо свобода повинна бути не лише для деяких але для всіх. Внесене опісля ухвалено і що до наглости і що до meritum. Є се отже не конче весела пригривка до почину університетских викладів, на котрих знов можуть відновити ся бучі між „вольнодумцями“ а католицкими студентами.

На запрошене міністра Прадого зібрали ся онигди предсідателї клюбів Союза німецких послів і вірно-конституцийної шляхти на нараду в справі положеня в ческім соймі. Наради не довели до ніякого результату. Члени німецких клюбів рішучо настоюють на веденю дальшої обструкциї; вірно конституцийна шляхта не змінила свого становища в тій справі. Стануло на тім, що в політичних кругах уважають ситуацию за ще тяжшу, ніж перед кількома днями. Навіть ті посли, котрі ще вчера гляділи на справу оптимістично, нині заявляють, що про порозумінє й думати не можна. То відносить ся до обох таборів, німецкого і ческого. В ческих кругах опозиция против домагань німецких послів так зросла, що міністри Фідлєр і Прашек заявили бар. Бекови, що не можна думати про можливість скорого порозуміня. З аґрарних кругів доносять, що ческі міністри

2)

ЛЮДИ І ДУДИ.

(З ческого — Л. Струпежницкого).

(Дальше).

З руки до руки подорожували відтак три десятаки до ліцитатора і тою дорогою назад дуди.

— Поскобочіть-но того козла, нехай замичать! — глумив ся хтось.

Але купивший мав вже дуди в руках.

А тим, хто купив не був ніхто инший, лише наш Конрад. Наймив сейчас за десятака хлопця дуже охочого до всіх послуг і велїв єму занести дуди до свого хутора, але приказав, аби їм по дорозї дав спокій. Хлопець вхопив дуди і побіг.

Що склонило Конрада, що купив ті дуди? Дивачний спосіб, в який козел піднимав голову, коли прибувало єму віддиху, був причиною, що Конрад по довшім часї сердечно знов розсьміяв ся. А то не дрібниця, сердечно сьміяти ся, коли чоловікови нещастна любов гризе серце, як іржа зелїзо.

З самої вдячности за той сьміх купив дуди. Аби однако за ті три десятаки був собі купив також і щасливу будучність — хто би то міг був надїяти ся? Однако читаймо лиш дальше.

Конрад почав вправляти ся в грі на дудах, очивидно скорше для розвеселеня ума, як длятого, аби помножити ряд віртуозів. Єго музичні твори не богато було варті, а то велике щастє, що не полишили ся для потомности. Навіть за житя козел так сердечно не мичав, як тепер ті дуди з єго шкіри. Їх вереск пронизував не лише стелю, але й небеса і кликав прямо до Аполїна о месть.

Але найбільше давав ся в знаки Конрад своєю музикою старій тїтцї, котра вела єго господарство.

Та добра пані мала сама дуже прошибаючий голосок, але дуди ще більше і то незвичайно єї лютило.

Намови, аби дав спокій таким дурницям, на Конрада зовсім не ділали: грав завзято дальше, що паню тїтку так розярило, що стала смертельною неприятелькою дуд. Поприсягла собі, що пімстить ся, що при першій добрій нагоді знищить дуди.

Конрад вправляв ся пильно, аж остаточно умів заграти на дудах дуже добре. Чи дуди були причиною того, чи взагалі хід того сьвіта, тяжко порішити; однако єсть певною річию, що Конрад на Зденьку вправдї поволи, але все таки — забував.

IV.

„Королева Вікторие“ плила між тим до Америки так скоро, немов би сунула ся по воді з гори в долину.

В наслідок малого перестанку при анґлїйских берегах прибільшила незвичайно число подорожних, котрих зібрало ся тепер в єї нутрі повно і то зі всїх можливих европейских народів.

Анґлїйцї спокійно лежали на своїх анґлїйских шкірах і курячи закладали ся, хто з них зробить з диму одного циґара більше колїсцят у воздусї. Нїмцї — як було від початку, є доси і буде все аж во віки віков — пили так добре, що аж присутні Голяндцї встидали ся. Попиваючи, розмовляли о фільософії і кидали одні другим премудрощі, аж дивно, що самими Ляйбнїцами, Кантами, Шеллїнґами, Ґаллями і иншими фільософами зуби собі не повибивали.

Кількох Росиян розбирало всхідне питане і то так зручно, що зерно все лиш їм припадало а шкаралупи — тим другим. Прочі люди нарікали на одностайність дороги, грали в карти, але понайбільше дивили ся на себе як ті будівничі, котрим Єгова при будові вавилоньскої вежі помотав був язики, о чім можна найти оповідане в Сьвятім письмі.

Поміж тою збираниною, украшуючою не мало „Королеву Вікторию“, проходжував ся молодий хороший мужчина, котрий допєрва в Анґлії всїв був на пароход і котрий пильно приглядав ся всїм подорожним, не виймаючи пань — а навіть Зденьки; та бо майже найлїпше єму сподобала ся, тому, що була то дівчина справдї дуже хороша. А о молодих і хороших мужчинах єсть тепер загально звістно, що їм хороші дівчата о много більше подобають ся, ніж — бридкі.

Зденька то замітила... Боже, аби женщина не бачила, що їй молодий і хороший мужчина приглядає ся!

добре знають, що ческі аґрариї не приймуть ніяких німецких умов. Коли угода розібє ся, міністри Фідлєр і Прашек возьмуть димісию. П. Президент міністрів бар. Бек звернув ся до міністрів Фідлєра, Прадого і Прашека, щоби ще раз пробували вести посередництво в справі доведеня до порозуміня між ческими і німецкими послами в ческім соймі.

На королівскім замку в Будапешті відбув ся вчера вечером в честь ішпаньского короля ґалевий обід, в котрім взяло участь: цісар, архикнязі, архикняжни, міністри угорскі, перебуваючі в Будапешті міністри австрийскі бар. Бек, др. Коритовский і др. Кляйн, крім того численні достойники. Цісар підніс тоаст в честь ішпаньского короля, в котрім висказав жаль, що минувшого року стан єго здоровля не позволив на приняте гостини ішпаньскої королівскої пари, подякував за теперішну гостину і за зложене желань з нагоди ювілею, вкінци за войскове відзначене іменованєм єго почетним ґенеральним капітаном ішпаньскої армії. Відтак зазначив цісар сердечні відносини, які лучать єго з ішпаньским королем, висказуючи надію, що будуть тревати і дальше. Вкінци впевнив цісар короля о своій призни і підніс здоровле ішпаньскої королівскої пари. — Король відповів тоастом, в котрім зложив найсердечнійші желаня цісареви з нагоди ювилею і сказав, що гордий з того, що лучать єго родинні звязи з цісарем, котрий в цілім сьвіті єсть так само почитаний і люблений як в своій державі.

В промові, виголошеній онегди в клюбі партії независимости, угорский міністер внутрішних справ, ґр. Андраші, признав правдивість опублікованого в „Nepszaw-i" проекту виборчої реформи. Ґр. Андраші заявив, що плюральність необхідна, бо виборча реформа дає право голосованя звиж міліонови нових виборців, котрі представляють небезпечність для політичного верховодства Мадярів. До обниженя мадярского верховодства не можна допустити. Крім мадярского елєменту одержав більші права німецкий елємент, котрий симпатизує з Мадярами і має спільні з ними інтереси. Однако сама плюральність не забезпечить Мадярам верховодства. До того потрібний ще відповідний поділ виборчих округів. Дальше заявив ґр. Андраші, що для аналфабетів право голосованя буде посереднє і голосоване буде явне. Реченець для зголошеня кандидатів означений найпізнійше на вісім днів перед виборами. В проекті реформи єсть також постанова, щоби виборці, котрі мусять їхати до міста, де відбуває ся голосоване, діставали зворот коштів подорожи й удержаня на день виборів. Ся подробиця викликала в клюбі независимости живу дискусию. Вкінци по поясненях з боку ґр. Андраші, зібрані згодились на сю точку.

З босаньскими музулманами повело ся довести до порозуміня. Голова музулманьскої релігії, Шейк-уль-Іслям в Царгороді, видає важне дляісповідань босаньских музулман рішенє. Правительство босаньско-герцеґовиньске признало було тамошним музулманам ісповідну автономію, а спірною стала лише справа вибору духовного голови босаньских музулман Реїс-еля-Улеми. Опозицийні музулмани домагали ся, щоби султан яко кафіф мав право іменованя сего голови, але сего не признало правительство. По вислуханю ради Шейк-уль-Ісляма згодили ся на те, що цісар іменує духовного голову босаньских музулман на основі терна уложеного вільно вибраними зборами музулманьских босаньских духовних, а Шейк уль Іслям єго затверджує. Та постанова признає цісареви австрийскому права, котрі після музулманьских засад належали ся лише їх зверхникови, султанови.

Раз мимохіть упустила рукавичку. Хтож був перший при ній, як не той молодий чоловік? Подаючи Зденьці рукавичку, чистою щениною жалував, що не упала — т. є. рукавичка — аж в море.

Була то на перший раз добра пайка ґалянтериї.

І так завязала ся розмова.

Зденька і пан Буковский тїшили ся зі стрічи з земляком.

Коли найде на дуже далекій чужині Чех Чеха — то не посварять ся відразу — противно, зачуваю, що оба мають таку радість, як коли баба найде згублений гріш.

Тепер видала ся Зденьці дорога до Америки о много приємнійша. Новий знакомий був дуже веселий товариш.

Признав ся вічливо, що єсть доктором всіх людских недуг (вглядно медицини), під той час має свій осідок в Льондоні і удає ся в подорож до Америки в тій цїли, щоби пізнати устроєня тамошних шпиталів.

Але лікаря, котрий їде до Америки в наукових цїлях, можуть стрітити найдивнійші річи, а так само і панну, котра з таким лікарем стрітить ся.

Зденька, дівчина образована і мила — що також хороша, сказано вже — подобала ся лікареви так, що вже пятого дня чув якийсь дивний неспокій в серци, причину чого навіть він яко лікар не міг собі пояснити.

А також і Зденьчине серце почало якось недомагати, що найлїпше показувало ся по неправильнім єго битю.

Тогож дня обоє приглядали ся величавому заходови сонця на далекім морскім овиді.

Сонце, велике як порядний круг швайцарского сира поринало поволи в филях моря, немов би єго хто тягнув в спід. Вскорі видко єго було лиш половину, так що виглядало тепер як пів круга швайцарского сира. Остаточно проковтнуло море і той пів круг, котрий до послїдної хвилї осьвічував єго так, що блищало як мосяжна клямка на брамі праского банку заставничого.

Той захід сонця у воду зробив великий вплив на них обоє. І дивили ся довгу хвилю одно другому в очи.

А Зденьцї видавало ся, що видить в єго чорних очах достаточну скількість для себе того чудотворного житєвого напитку, якого доси учені дармо глядають, а котрим єсть — після мого погляду — любов. Він же бачив в єї модрих очах гоячу масть на рану свого серця.

І тут знов стала ся дивна річ.

Не звістно вже, на котрім степени північної широти, а всхідної чи західної довжини, певно лиш, що десь посеред атлянтийского океану визнав доктор Радимский Зденьці свою любов. Она, аби не сказати відразу „так", замітила, що ще добре не знають ся і більше таких подібних дівочих викрутів; але лікар, котрий добре знав ся на жіночих недугах, знаючи, де що глядати, притиснув єї руку до свого серця, причім, лобур, потайки слїдив єї живчик і добив ся вкінци правди, що скаже „так", скоро лиш будуть в Новім сьвіті.

Успокоїв ся отже тим вислїдом і остав вірним товаришем Зденьки і пана Буковского.

Остаточно причалила „Королева Вікторія" до новойорскої пристани, капітан Бльостергем дав приказ і она задержала ся.

Наші подорожні і ті прочі, котрі не суть „нашими", позаяк нам з них нїчого, висїли з парохода, не давши візникови „Королеви Вікториї" навіть на пиво і розійшли ся по місті.

Рада і поміч лікаря Радимского, котрий досить добре знав американьскі обставини, тепер дуже придали ся пану Буковскому. За єго помочию закуплено дуже хорошу ферму в хорошій і урожайній околици, куди пан Буковский зі Зденькою вскорі спровадив ся.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів, дня 3-го жовтня 1908.

— Іменованє. П. Намістник призначив комісаря повітового, Болесл. Геллєра до службі в старостві в Живци.

— Краєва Рада шкільна перенесла між иншими дра Володим. Колпачкевича з рускої ґімн. в Перемишли до III ґімназиї в Кракові; — іменувала заступниками учителів між иншими: дра Фр. Марисюка в руск. ґімн. в Перемишли: Вікт. Петрикевича в ґім. Франц Йосифа в Тернополи; Волод. Радзикевича в академ. ґімн. у Львові. — П. Міністер просьвіти установив посаду учителя школи вправ до удїлюваня науки рисунків в мужескій семинариї учительскій в Тернополи. — Рада шк. кр. установила посаду учителя гр. кат. релїґії в 5 кл. шк. на Замарстинові.

— Нові почтові значки і друки. В наслїдок розпорядженя ц. к. Міністерства торговлї з дня 23 вересня с. р. вийде ще сего року новий наклад деяких почтових значків у відміннім ніж доси виконаню, а се: переписні листки, картковї листи, ґазетні перепаски, посьвідки надања на телеґрами, блянкети до надаваня абонаментових телеґрам, карти уповажняючі до телефонїчних розмов, карти почтової щадницї і цидули до плаченя податків. Згадані почтові значки будуть заосмотрені маркою по 5, 10 або 25 сот. з портретом Є.В. Цїсаря 1908 р. Нові переписні листки поодинокі і з оплаченою відповідию по 5 і 10 сот. появлють ся вже з днем 4 жовтня с. р. Реченець виданя инших почтових значків подасть ся в відповідній порі до відома. Нові переписні листки допускають ся до обороту з Угорщиною, з окупованими краями Босною і Герцеґовиною та з німецким цісарством. Через видане нових листків переписні листки давнїйшої едициї не тратять своєї вартости і допускають ся до почтового обороту. З днем 4 жовтня с. р. буде на ковертах і переписних листках приватного накладу друкувати ся вже марка з портретом Цїсаря з 1908 року. Приватні куверти з видрукованим почтовим значком давної едициї можуть також на дальше уживати ся.

— Остережене. На основі наспівших в послїдних часах донесень, Міністерство справ внутрішних остерігає перед еміґрацию до Пенсильванії і перед обійманєм робіт в болгарскім броварі в Рущуку, позаяк австрийскі робітники поробили там дуже сумні досьвіди.

— Про рускі школи в північній Америцї одержала київска „Рада" від якогось Русина-еміґранта слїдуючу замітну дописи: Здибуючи ся тут на нових місцях з усякими людьми, Русини дуже добре зрозуміли, що брак просьвіти се велика хиба руского народу. Через те, де тільки збере ся гурток Русинів, зараз они закладають тут свою церкву, а при нїй обовязково школу для своїх дїтий. Не треба шкільного примусу, не треба силуваня та кар, які накладають ся в Галичині за непосиланє дїтий до школи: тут они на власній шкірі бачать, яка то біда, коли хто не знає грамоти. Але ті рускі школи не можуть вдоволити всїх тих вимог, які до них ставлять наші еміґранти. Найголовнїйша причина сього з'явища — брак фахових учителїв, які знали-б, як треба учити в школї по якійсь системі. Друга не менша перешкода — се брак відповідних шкільних підручників. В деяких руско-американьских школах вчать з угорских підручників старого укладу, хоч они зовсім не мають нїякої наукової вартости. Инші ж школи користують ся підручниками, що вживають ся по галицких початкових школах; ті підручники також малопридатні для американьских шкіл, бо они не примінені до місцевого житя: богато в них єсть материялу для Американцїв зайвого або невідповідного, а до того не кождий учитель дасть собі раду з ними. Уживає ся ще по школах буквар, виданий „обществом Качковского" у Львові, алеж він цїлком непридатний для руских дїтий, котрим потрібна правдива наука, а не баламутство. Парешті вийшов недавно буквар Боруха; але й він для школи зовсім непридатний.

Виходить, що Американьскі Русини зовсім не мають шкільних підручників, по яких можна було-б вести науку в школї. Щоби допомогти в сьому скрутному положеню Русинам, головна управа „Руско-народного союза“, єдиної сильної рускої орґанїзациї в Америцї, постановила подбати про кращі підручники для украïньских шкіл і оповістила конкурс на написане отсих підручників: букваря, першої читанки та малого катехизму. Рускі дїти дуже борзо „американїзують ся“ і коли об ставини не перемінять ся, то через яких 50 років теперішних Русинів в Америцї й пізнати не можна буде. Щоб се не стало ся, Русини й поспішають ся з заведенєм для своїх дїтий власних шкіл. Там де своїх шкіл ще не мають, посилають дїтий до анґлійских шкіл, але разом з тим уживають всїх заходів, щоб припинити „американїзацию“ своїх дїтий. Для сього они заводять там спеціяльні школи, в яких дїти моглиб навчити ся рускої мови та історії України-Руси. Крім сього они починають дбати про заведенє при кождій школї доброї бібліотеки з руских книжок, з яких дїти моглиб познакомити ся в кращими творами рускої літератури. Нарешті велике значінє для удержаня дїтий в рускости матимуть співочі товариства та театральні вистави, про які рускі еміґранти в Сполучених Державах стали дбати останніми часами.

— **Репертуар руского театру в Коломиї.** (Саля каси щадничої. Початок $7^1/_2$ вечером. Абонамент на 6 вистав 12 К. Білети продає „Народна Торговля“).

В недїлю, 4 жовтня „Чумаки“, комедия в 4 дїях Карпенка Карого.

Всячина
для науки і забави.

— **Маґнетизм сонця.** На послїднїм з'їздї природослїдників в Кольонїї подали професори Земан з Ляйден і Кайзер з Бон до відомости відкрите дуже великої ваги. Американьский звіздар (астрофізик), проф. Гале добачив перед кількома тиждньями, що в тім місци, де пятна на сонци, роблять ся величезні вири і він доказував, що то розжарені ґази викликують ті вири. Требаж знати, що новочасна наука о електричности стараєся доказувати, що всї з'явища електрики і маґнетизму походять від так званих „електронів“ або електричних атомів (дуже маленьких частинок електрики). Після тої науки порушають ся електрони з незвичайною скоростию в той спосіб, що крутять ся, вирують; тодї в повздовжній оси такого вира витворює ся сила, котру називаємо маґнетичною, значить ся, той вир електрона ділає мов би маґнет. Новійші досліди показали, що в розжарених ґазах знаходять ся по всїй імовірности такі електрони. Гале висказав длятого здогад, що пятна на сонци ділають як величезні маґнети, длятого й сьвітло, яке они пускають, повинно би показувати т. з. „земанівский ефект“.

Щоби зрозуміти, що то єсть „земанівский ефект“, треба знати, що коли пустити сьвітло сонця або й яке инше через триграннє скло (призму), то оно розділить ся на такі краски, які показує дуга. Тоту штучно зроблену дугу називають „спектрум“ а в нім показують ся всїлякі лїнії, по котрих можна пізнати, яке горить тїло, від котрого в спектрум показує ся така лінія. Отже проф. Земан придивляв ся горючій полуміни межи обома кінцями (біґунами) маґнета і добачив, що згадані лїнії в спектрум під впливом маґнету розколюють ся, а кожда часть з тих показує тодї якісь свої окремі прикмети (поляризацийні). Се названо „земанівским ефектом“ (вислїдом).

Коли би сьвітло пятен на сонци показувало дїйстно той „земанівский ефект“, то було би се доказом, що ті пятна ділають дїйстно як величезні маґнети. Гале дослідив дїйстно той ефект а Земан порадив єму тодї, щоби він приглядав ся пятнам на сонци не лиш тодї, коли они суть на серединї сонїчного кружка, отже коли на вири в них дивимо ся просто в тім напрямі, в якім они підносять ся, але й тодї, коли пятна станут на краю сонїчного кружка, отже коли на вири в них можна дивити ся з боку. В однім і в другім случаю повинні би розколені лїнії в спектрум показувати характеристичні зміни. Отже на з'їздї в Кольонїї відчитав проф. Земан телеґраму від проф. Гале, в котрій той доносить єму, що добачив всї ті з'явища а єго досліди і спостереженя виказали неоспоримо, що пятна сонци на ділають дїйстно як величезні маґнети. Сей здобуток наукових розслїдів буде мати й великі практичні наслїдки, бо аж тепер буде можна добре вияснити, в якій звязи стоять всїлякі маґнетичні і кліматичні зміни на нашій земли з пятнами на сонци і їх змінами. З другої же сторони се нове відкритє, котре нам показує, що сонце єсть для нас не лиш жерелом сьвітла і тепла, але мабуть і маґнетизму та електричности, станесь важною основою до дальших розслїдів.

— **Пачкарскі штуки.** Все на сьвітї змінює ся, все іде з поступом, щож дивного, що й пачкарі не хотять позаду оставати ся. Давні їх способи перепачковуваня товарів через границю не мають нинї вже ніякого значіня, бо манївцї і тайні їх стежки стереже тепер добре погранична сторожа а скринї з подвійним дном знані вже також дуже добре і не помагають нїчого. Давнїйше служили пачкарам до помочи, особливо у Франциї і в Німеччинї, добре вивчені пси, котрі переносили через границю дорогі мережева (коронки), шовкові материї або тютюн. Пси формально позавивані в мережева або шовкові материї бігли тайними стежками до своїх панів або їх помічників за границею, котрі здоймали з них перепачковані товари. Вивчити пса до того була не аби яка штука, бо єго треба було научити пізнавати і бояти ся стражників пограничних та втїкати перед ними. В тій цїли убирали ся пачкарі в старі уніформи стражників фінансових і пограничних і страшили ними псів та били бідні зьвірята. Але так само й стражники пограничні виучували пси тропити пачкарів. Бувало тодї нераз і так, що десь в лїсї приходило до справедешної песячої війни, пси пачкарскі загризали ся з псами стражників.

Нинї пачкарі беруть ся вже на зовсїм инші, „поступові“ способи, як ось показує ся недавна подія, яка стала ся у ваґонї зелїзничім межи Мон в Бельгії а Феіне у Франциї. В Мон всїли до ваґона якісь пан і панї, як показало ся, обоє супруги; за хвильку присїв ся до них ще якийсь панок. Коли вже доїзджали до французкої границї, дама ставала дуже неспокійна, якась страшно рознервована. То добачив той незнакомий панок і спитав, чого она така неспокійна. Бо видите — каже она і підносить трохи свою сукню — я маю під сподом спідницю з самого дорогого мережева вартости 6000 франків і не знаю, що тепер робити, чи на коморі сказати, що везу, чи нї; не хочу признати ся, бо треба би дуже дорого заплатити. — Не бійте ся нїчого — каже їй незнакомий — якось то буде.

Поїзд заїзджає до Феіне. Той панок виходить чим скорше з ваґона а в дві мінути опісля урядники митові обступили даму, зробили ревізию, забрали кружева, зважили та казали оплатити мито а крім того ще й високу кару. В пів години опісля сидять знов всї троє у ваґонї, а супруги прозивають свого товариша подорожи денунциянтом і докоряють єму за то, що він їх зрадив. А той панок відповідає їм зовсїм чемно і говорить на розум: „Алеж прошу вас, коли я сам мав на собі такі самі кружева за 40.000 франків. Коли я вас денунціював, то відвернув увагу від себе і так міг я свої кружева перепачкувати“.

На іспаньскій граници в горах втяли знов іспаньскі коноводи такої штуки: На французкій коморі зголосив ся якийсь чоловік і дав знати, що іспаньскі пачкарі в тім а в тім місци будуть в ночи переводити коні. Урядники митові скликали зараз стражників пограничних і засїли на пачкарів. Та й дїйстно, над раном дав ся почути тупіт коний. Стражники вискочили і прихопили 12 старих шкап, котрі вже ледви лїзли, а пачкарі повтїкали. Той, що дав знати, дістав опісля призначену за донос нагороду. Але щож? То був також один з пачкарів. Підчас коли стражники підсїли на шкапи, друга ватага пачкарів иншою дорогою перевела через границю 50 молодих що найкрасших андалюзийских оґерів.

— **Бороди небезпечні для здоровля.** Власти санїтарні в Пітсбурзї в Америцї видали між иншими також і таке розпорядженє, щоби мужчини, котрі носять довгі бороди, казали їх собі від часу до часу десінфекціонувати, бо нечисті бороди можуть розносити такі заразливі хороби як шкарлятина і другі. Особи, котрі би не десінфекціонували своїх борід, мають бути поставлені під догляд санїтарний і будуть змушені обстричи свої бороди або заплатять кару за то, що ділають на шкоду для публичного здоровля. — Може би й у Львові пощесть шкарлятини щезла би борше, як би львівский маґістрат ідучи за приміром Пітсбурґа, наказав мужчинам на Краківскім і Жовхівскім десінфекціонувати бороди.

— **Штудерна голова.** Малий Мошко читає між анонсами в ґазетї: „Єсть напродаж корова, котра може що дня уґілити ся“. — Прочитавши таке, зрозумів зараз добрий інтерес і каже до тата: Тате любеню, купи тоту корову; буде добрий ґешефт, бо до року будемо мати 365 телят.

Телєґрами.

Відень 3 жовтня. Pol. Corr. заперечує на основі інформаций з Букарешту донесенє часописий о мобілїзациї войска в Румунії з причини болгарско-турецкого конфлікту.

Відень 3 жовтня. Архікн. Франц Фердинанд приїхав тут з Будапешту і від'їхав до Конопішт.

Петербург 3 жовтня. Ґубернію бесарабску та міста і округи Риґа і Дорпат признані за загрожені холерою.

Петербург 3 жовтня. Посли до Думи Сінґарев з Воронежа і Маклаков з Москви мали намір скликати збори в цїли зложеня виборцям звіту зі своєї дїяльности в Думі, однак ґубернатори воронеский і московски не дозволили, щоби ті збори відбули ся.

Петербург 3 жовтня. „Край“ доносить, що в виду становища, яке заняли супротив міністра просьвіти Шварца ради університетскі і в виду акциї против него, заповідженої в Думі ґрупою жовтняків уступленє Шварца єсть питанєм короткого часу. Він має бути покликаний до ради державної.

Константинополь 3 жовтня. Тутешний молодотурецкий комітет, котрий не звертав більшої уваги на конфлікт болгарский, постановив тепер слїдити пильно за сею справою Населенє не бажає війни, але на случай конечности не злякає ся єї.

Цїна збіжа у Львові.

дня 3 жовтня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця . .	10·—	до	10·20
Жито . . .	8·30	до	8·50
Овес . . .	6·40	до	6·60
Ячмінь пашний .	6·50	до	6·80
Ячмінь броварний .	7·50	до	8·50
Ріпак . . .	—·—	до	—·—
Льнянка. . .	—·—	до	—·—
Горох до вареня .	8·—	до	10·50
Вика . . .	—·—	до	—·—
Бобик . . .	—·—	до	—·—
Гречка . . .	—·—	до	—·—
Кукурудза нова .	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо .	—·—	до	—·—
Конюшина червона .	55·—	до	65·—
Конюшина біла .	35·—	до	50·—
Конюшина шведска .	65·—	до	75·—
Тимотка . . .	—·—	до	—·—

За редакцию відповідає: **Адам Краховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Ловиньского, під зарядом І. Недолади. (Телефона ч. 527).